

Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Навчально-науковий інститут української філології та журналістики
Кафедра української мови

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри української мови

Інна БЕРКЕЩУК

26 серпня 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Українське академічне письмо

підготовки здобувачів вищої освіти *третього (освітньо-наукового) рівня*
за освітньо-науковою програмою *Спеціальна освіта*
за спеціальністю А 6 Спеціальна освіта (за спеціалізаціями)
галузі знань А Освіта

мова навчання *українська*

2025 – 2026 навчальний рік

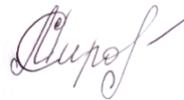
Розробники програми: *Людмила Марчук, доктор філологічних наук, професор,
професор кафедри української мови*

Ухвалено на засіданні кафедри *української мови*

Протокол № 12 від 26 серпня 2025 року

ПОГОДЖЕНО

Гарант освітньо-наукової програми

Світлана МИРОНОВА

Зміст робочої програми навчальної дисципліни

1. Мета вивчення навчальної дисципліни – допомогти здобувачам третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти оволодіти основами академічної культури, академічної грамотності, набути необхідних практичних навичок усної і писемної наукової української мови, необхідних для успішного навчання, написання та захисту дисертаційної роботи.

Курс „Українське академічне письмо” є навчальною дисципліною, що має забезпечити вивчення того, як формується і функціонує важливий інструмент наукового мислення. Він традиційно містить лекційну та практичну частини та завершується екзаменом.

Завданнями навчального курсу є:

- формування у здобувачів академічної культури доброчесності;
- сприяння оволодінню навичками наукового мовлення і письма;
- отримання вмінь для написання наукових робіт і презентацій результатів досліджень;
- опанування нормами наукового стилю сучасної української літературної мови;
- набуття досвіду збирання і вивчення фактів, роботи з фаховими текстами, самостійного пошуку й опрацювання джерел, досвіду виконання як індивідуальних завдань, так і групових проєктів.

У процесі викладання цього курсу необхідно висвітлювати окремі дискусійні питання, в разі потреби подавати різну точку зору на питання методики наукових досліджень.

2. Обсяг дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчального курсу
	денна форма здобуття вищої освіти
Рік навчання/ рік викладання	перший /2025-2026
Семестр вивчення	перший
Кількість кредитів ЄКТС	3
Загальний обсяг годин	90
Кількість годин навчальних занять	30
Лекційні заняття	14
Практичні заняття	16
Лабораторні роботи	-
Самостійна робота	60
Форма підсумкового контролю	екзамен

3. Статус дисципліни обов’язкова компонента загальної підготовки.

4. Пререквізити і кореквізити курсу

Дисципліни-пререквізити: Філософія науки та організація наукової діяльності.

Дисципліни-кореквізити: Управління науковими проєктами.

5. Програмні компетентності навчання

Інтегральна компетентність: Здатність продукувати нові ідеї, розв’язувати комплексні проблеми у сфері спеціальної та/або інклюзивної освіти, застосовувати методологію наукової діяльності та педагогічної науки, проводити власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне і практичне значення.

Загальні компетентності:

ЗК 07	Здатність використовувати академічну українську та іноземну мови у професійній діяльності та наукових дослідженнях, володіти комунікативною культурою.
-------	--

Спеціальні (фахові) компетентності

СК 05	Здатність розробляти проекти у сфері спеціальної та/або інклюзивної освіти та управляти ними, презентувати результати наукових досліджень та/або інноваційних розробок українською та іноземною мовами.
-------	---

6. Результати навчання

ПРН 08	Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями, широкою науковою спільнотою, суспільством в цілому українською та іноземною мовами результати досліджень, наукові та прикладні проблеми освіти, оприлюднювати результати власних досліджень у наукових публікаціях в провідних вітчизняних і міжнародних наукових виданнях
--------	---

Здобувач вищої освіти повинен знати: типологічні характеристики дисертаційної роботи взагалі та основні вимоги до її написання, правила подачі бібліографічних посилань, складання списку використаної літератури; добирання ключових слів; дотримання мовних норм наукового стилю; процес підготовки публічного виступу-захисту; теоретико-методичні основи пізнання в наукових дослідженнях; правила академічної доброчесності.

Здобувач вищої освіти повинен вміти:

- вибирати та формулювати згідно із нормами сучасної української мови проблему дослідження;
- реферувати наукові джерела;
- брати участь в науковій дискусії;
- формулювати об'єкт і предмет дослідження;
- формулювати і перевіряти наукові гіпотези;
- оформлювати наукові звіти;
- представляти результат дослідження на наукових конференціях і семінарах.

7. Засоби діагностики результатів навчання: Методи навчання: лекція (лекція-презентація, проблемна лекція, лекція-бесіда, лекція-дискусія та ін.), розповідь, пояснення, бесіда, диспут, мозкова атака, інструктаж (вступний, поточний, індивідуальний), робота за підручниками, посібниками, дидактичними матеріалами та іншими джерелами інформації, робота з інтернетними публікаціями та матеріалами вебсайтів, спостереження, робота за таблицями, аудіодемонстрація, створення й демонстрування презентацій, вправи й завдання (усні, письмові, творчі, проблемні, ситуативні та ін.), мінідослідження проблем із спеціальної освіти; перевірка та демонстрація виконання вправ з курсу, виконання самостійної роботи та її захист, модульна контрольна робота (відповідь на теоретичні та практичні завдання: написання есе, екзамен (за підсумками рейтингових оцінок за навчальні заняття, самостійну та модульну контрольну роботу, зокрема і з використанням модульного об'єктно-орієнтованого динамічного навчального середовища Moodle), презентації результатів виконаних завдань та досліджень, презентації та виступи на наукових заходах, уміння редагування наукового тексту.

8. Програма навчальної дисципліни
Денна форма здобуття вищої освіти

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						
	разом	у тому числі					
		лекційні заняття	практичні заняття	семінарські заняття	лабораторні заняття	самостійна робота	Індивідуальна робота
Тема 1. Українська мова в науковому спілкуванні. Загальна характеристика видів академічного письма.	14	2	2	-	-	10	-
Тема 2. Академічна доброчесність. Етичний кодекс ученого.	14	2	2	-	-	10	-
Тема 3. Мовнокомунікативна компетенція мовної особистості науковця.	8	2	2	-	-	4	-
Тема 4. Кодифікація та реалізація термінологічної наукової лексики.	10	2	2	-	-	6	-
Тема 5. Бібліографічний опис наукового дослідження. Відбір фактичного матеріалу.	14	2	2	-	-	10	-
Тема 6. Презентація наукового дослідження: норми усного наукового мовлення.	6	2	2	-	-	2	-
Тема 7. Підготовка наукових публікацій та доповідей та їх корегування. Поняття ключових слів.	4	-	2	-	-	2	-
Тема 8. Культура оформлення наукового тексту: цитування й покликання. Нормативне застосування наукової мови в усній і писемній формах. Український правопис: нова редакція: знайомство з внесеними в правопис змінами.	10	2	2	-	-	6	-
Підготовка до МКР	10	-	-	-	-	10	-
Разом годин	90	14	16	-	-	60	-

Тематика лекційних занять (денна форма)

1. Українська мова в науковому спілкуванні. Загальна характеристика видів академічного письма. Методологія та методи наукового дослідження.
2. Академічна доброчесність. Етичний кодекс ученого.
3. Мовнокомунікативна компетенція мовної особистості науковця.
4. Кодифікація та реалізація термінологічної наукової лексики.
5. Бібліографічний опис наукового дослідження. Відбір фактичного матеріалу.
6. Презентація наукового дослідження: норми усного наукового мовлення.

7. Культура оформлення наукового тексту: цитування й покликання. Нормативне застосування наукової мови в усній і писемній формах. Український правопис: нова редакція: знайомство з внесеними в правопис змінами.

Тематика практичних занять (денна форма)

1. Українська мова в науковому спілкуванні. Загальна характеристика видів академічного письма. Методологія та методи наукового дослідження.

2. Академічна доброчесність. Етичний кодекс ученого.

3. Мовнокомунікативна компетенція мовної особистості науковця.

4. Кодифікація та реалізація термінологічної наукової лексики.

5. Бібліографічний опис наукового дослідження. Відбір фактичного матеріалу.

6. Презентація наукового дослідження: норми усного наукового мовлення.

7. Підготовка наукових публікацій та доповідей та їх корегування. Поняття ключових слів.

8. Культура оформлення наукового тексту: цитування й покликання. Нормативне застосування наукової мови в усній і писемній формах. Український правопис: нова редакція: знайомство з внесеними в правопис змінами.

Самостійна робота

Самостійна робота є складовою підготовки упродовж навчального семестру.

Передбачаються наступні види роботи:

- опрацювання кожної теми лекційного курсу за навчально-методичною літературою, створення презентацій;

- підготовка до практичних занять;

- аналіз актуальної інформації за допомогою електронних ресурсів;

- виконання тестових завдань в об'єктно-модульному динамічному середовищі навчання Moodle;

- підготовка до контрольної роботи;

- підготовка до екзамену.

Питання, винесені на самостійне опрацювання:

Тема 1 Українська мова в науковому спілкуванні. Загальна характеристика видів академічного письма. Методологія та методи наукового дослідження	Філософські аспекти науки. Наукові школи.
Тема 2. Академічна доброчесність. Етичний кодекс ученого.	Розрізнення понять методології та методів. Загальнонаукова та конкретно наукова методологія.
Тема 3. Мовнокомунікативна компетенція мовної особистості науковця.	Поняття фонових знань.
Тема 4. Кодифікація та реалізація термінологічної наукової лексики	Складання робочих планів та глосарію роботи.
Тема 5. Бібліографічний опис наукового дослідження. Відбір фактичного матеріалу.	Стили оформлення бібліографічного матеріалу в статтях журналів категорії «А»

Тема 6. Презентація наукового дослідження: норми усного наукового мовлення.	Формулювання мети і завдань роботи.
Тема 7. Підготовка наукових публікацій та доповідей та їх корегування	Підготовка тез до звітної студентської наукової конференції.
Тема 8. Культура оформлення наукового тексту: цитування й покликання. Нормативне застосування наукової мови в усній і писемній формах. Український правопис: нова редакція: знайомство з внесеними в правопис змінами.	Робота в проблемних групах та наукових гуртках.

9. **Форми поточного та підсумкового контролю:**

Форми поточного контролю: *практичні заняття*: опитування; перевірка виконаних усних і письмових вправ та завдань під час аудиторного заняття; презентації з усних питань; виконання різних видів аналізу тексту; підготовка доповіді до захисту дисертаційної роботи; *самостійна робота*: тестування з використанням модульного об'єктно-орієнтованого динамічного навчального середовища Moodle, перевірка виконаних вправ, тез, написання статей.

Форма модульного контролю: модульна контрольна робота (тестові питання відкритої структури).

Форма підсумкового контролю – екзамен.

10. **Критерії оцінювання результатів здобуття вищої освіти**

денна форма навчання

Поточний і модульний контроль (100 балів)

Поточний контроль	Самостійна робота	МКР	екзамен
25 балів	10 балів	25 балів	40 балів

Критерії оцінювання знань, умінь, навичок здобувачів вищої освіти на навчальних заняттях 25 балів

Рівні навчальних	Оцінка в балах	Критерії оцінювання
Початковий (понятійний)	1	Здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні засвоєння окремих лінгвістичних та загальнонаукових термінів, знайомий з окремими методами наукових досліджень, відповідає на запитання, які потребують відповіді „так” чи „ні”.
	2	Здобувач вищої освіти недостатньо усвідомлює мету навчально-пізнавальної діяльності, робить спробу знайти способи дій, розповісти суть заданого, проте

		відповідає неточно, помиляється, проте може самостійно знайти в підручнику та в інших джерелах інформації відповідь.
	3	Здобувач вищої освіти робить спроби проаналізувати текст, намагається застосувати різні методи дослідження; частково визначає актуальність дослідження.
Середній (репродуктивний)	4	Здобувач вищої освіти володіє початковими знаннями наукового дослідження, здатний виконати завдання різного характеру за зразком; самостійно опрацьовує матеріал дисертаційної роботи, але не може зробити самостійних висновків.
	5	Здобувач вищої освіти розуміє суть навчальної дисципліни, знає основні поняття та категоріальний апарат наукових досліджень; вміє працювати з підручником та іншими джерелами інформації, виконує дослідження за прикладом, проте допускає суттєві помилки.
	6	Здобувач вищої освіти розуміє основні положення навчального матеріалу, може скласти список літератури, робити дослідження різними методами; самостійно відтворює більшу частину матеріалу; вміє застосовувати знання під час дослідження, послуговуватися додатковими джерелами.
Достатній (алгоритмічно дієвий)	7	Здобувач вищої освіти правильно і логічно відтворює навчальний матеріал, розуміє принципи та модель побудови дисертаційної роботи, вміє наводити приклади на підтвердження певних думок, застосовувати теоретичні знання у стандартних ситуаціях; вміє самостійно користуватися додатковими джерелами; правильно використовувати наукову термінологію.
	8	Знання здобувача вищої освіти досить повні, він вільно застосовує методи наукового дослідження; вміє здійснювати різні види наукового аналізу, робити висновки; відповідь повна, логічна, обґрунтована, однак із окремими неточностями; вміє самостійно працювати, може підготувати реферат або інше повідомлення (підготувати презентацію), обґрунтувати наукові положення щодо вибору теми дослідження, має достатній рівень сформованих мовних умінь і навичок.
	9	Здобувач вищої освіти вільно володіє вивченим матеріалом, вміє аналізувати й систематизувати інформацію, робить аналітичні висновки, використовує загальновідомі докази у власній аргументації; чітко тлумачить лінгвістичні та наукові поняття, категорії; може самостійно опрацьовувати матеріал, виконує прості творчі завдання.
Високий (творчо-професійний)	10	Здобувач вищої освіти володіє глибокими і міцними знаннями та використовує їх у нестандартних ситуаціях; володіє загальною інформацією про методологію та методи дослідження; може самостійно підготувати бібліографічний опис; користується словниками різних типів, володіє нормами сучасної української літературної мови.
	11	Здобувач вищої освіти володіє узагальненими знаннями з фахових наук, аргументовано використовує їх у нестандартних ситуаціях; вміє знаходити джерела інформації та аналізувати їх, ставити і розв'язувати наукові проблеми, застосовувати вивчений матеріал для власних аргументованих суджень у практичній діяльності (диспути, круглі столи тощо); спроможний підготувати виступ на наукову конференцію та захист дисертаційної роботи; визначає програму своєї пізнавальної діяльності; оцінює різноманітні наукові явища, процеси; володіє нормами сучасної української літературної мови; має високий рівень сформованих мовознавчих та загальнонаукових умінь.
	12	Здобувач вищої освіти має системні, дієві знання із науки щодо спеціальної освіти, термінознавства, виявляє неординарні творчі здібності в навчальній діяльності; використовує широкий арсенал засобів для обґрунтування та доведення своєї думки; розв'язує складні проблемні ситуації та завдання; схильний до системно-наукового аналізу та прогнозу явищ; вміє ставити і

		розв'язувати наукові проблеми, самостійно здобувати і використовувати інформацію, займається науково-пошуковою роботою; логічно та творчо викладає матеріал в усній та письмовій формі; розвиває свої здібності й схильності; використовує різноманітні джерела інформації; моделює ситуації в нестандартних умовах, володіє нормами сучасної української літературної мови.
--	--	--

Якщо здобувач вищої освіти не відпрацював пропущені навчальні заняття, не виправив оцінки 0,1,2,3, отримані на навчальних заняттях, не виконав модульної контрольної роботи (МКР), завдання самостійної роботи менше ніж на 60% від максимальної кількості балів, виділених на ці види робіт, він вважається таким, що має академічну заборгованість за результатами поточного контролю.

Пропущені заняття здобувач вищої освіти має обов'язково відпрацювати. За відпрацьовані лекційні заняття оцінки не ставляться, за практичні, лабораторні заняття нараховуються бали середнього (4, 5, 6), достатнього (7, 8, 9) та високого рівня (10, 11, 12).

Здобувачу вищої освіти, який не виконав поточних домашніх завдань, не підготувався до навчальних занять, в журнал обліку роботи академічної групи ставиться 0 балів.

Здобувач вищої освіти, знання, уміння і навички якого на навчальних заняттях за 12-бальною шкалою оцінено від 1 до 3 балів, вважається таким, що недостатньо підготувався до цих занять і має академічну заборгованість за результатами поточного контролю. Поточну заборгованість, пов'язану з непідготовленістю або недостатньою підготовленістю до навчальних занять, студент повинен ліквідувати. За ліквідацію поточної заборгованості нараховуються бали середнього (4, 5, 6), достатнього (7, 8, 9) та високого рівня (10, 11, 12).

Максимальний бал оцінки поточної успішності здобувачів III рівня вищої освіти на навчальних заняттях – 12 (https://drive.google.com/file/d/1aD_jEL-jGRbDWAegkQ58tdMxxbqQKufF/view)

Самостійна робота (10 балів).

Перевірку питань й завдань самостійної роботи, які здобувачі готують на практичні заняття, здійснює викладач, який їх проводить. Їх оцінювання є складником загальної оцінки, що виставляється здобувачеві на практичному занятті.

Контроль за іншими видами самостійної роботи здійснює лектор на консультаціях.

Самостійна робота передбачає опрацювання матеріалу лекційних занять, попередню підготовку до практичних занять; виконання завдань і вправ в позааудиторний час; підготовку до обговорення окремих теоретико-практичних тем; самостійне вивчення окремих теоретичних тем курсу; відвідування консультацій (згідно з графіком консультацій кафедри). Особистісна зорієнтованість реалізується за рахунок виконання завдань, що розвивають навички самоаналізу.

Здобувачі, які за виконання завдань СР отримали рейтинговий бал менший 60% від максимальної кількості балів, виділених на цей вид роботи, а також ті, що не з'явилися на звіт за виконання СР на консультації, або не виконали її завдань, вважаються такими, що мають академічну заборгованість за результатами поточного контролю, ліквідація якої є обов'язковою.

СР 10 балів	високий рівень	10
	достатній рівень	8-9
	середній рівень	6-7
	початковий рівень	менше, ніж 6 балів

Критерії оцінювання самостійної роботи:

високий рівень 10 б.	Здобувач вищої освіти виявляє глибокі <i>фундаментальні знання з питань, винесених на самостійне опрацювання, саме: Філософські аспекти науки. Наукові школи; Стилі оформлення бібліографічного матеріалу в статтях журналів категорії «А».</i> Розрізнення понять методології та методів. Загальнонаукова та конкретно наукова методологія; може обґрунтовувати свої судження, застосовувати знання на практиці у нестандартних ситуаціях. Здобувач вищої освіти вчасно виконує завдання самостійної роботи.
достатній рівень 8,9 б.	Якщо відповідь здобувача відповідає тим самим вимогам, що і для високого рівня, але здобувач допускає 1-2 помилки, які сам виправляє, і 1-2 недоліки в послідовності викладу матеріалу, винесеного на самостійне опрацювання, та в мовному оформленні висловлювання. Здобувач вміє наводити власні приклади на підтвердження нових думок, може застосовувати вивчений матеріал у стандартних та дещо змінених ситуаціях, переважно добирає самостійно інформаційні джерела, володіє вміннями творчо-пошукової діяльності та роботи з інтернетними джерелами. Здобувач вищої освіти вчасно виконує завдання самостійної роботи.
середній рівень 6 – 7	Якщо здобувач виявляє знання і розуміння основних положень питань, винесених на самостійне опрацювання, але викладає матеріал неповно, допускає неточності у визначенні понять, потребує допомоги (спрямувальних питань) викладача, не вміє досить глибоко і доказово обґрунтовувати свої судження і наводити приклади; у власній аргументації використовує загальновідомі докази; не має сформованих умінь і навичок роботи з отриманою інформацією; володіє вміннями здійснювати первинну обробку навчальної інформації без її подальшого аналізу, викладає матеріал непослідовно і допускає помилки в мовному оформленні викладу. Здобувач вищої освіти виконує завдання самостійної роботи фрагментарно й дещо пізніше визначеного терміну.
початковий рівень менше ніж 6 б.	Якщо здобувач виявляє незнання більшої частини вивченого матеріалу, не володіє термінологічним апаратом, допускає помилки у формулюванні понять, які спотворюють їх зміст, не вміє самостійно побудувати систему вивчення певних тем, хаотично і невпевнено викладає матеріал. У здобувача не сформовано необхідні практичні вміння роботи з навчальною інформацією. Здобувач не виконав більшість завдань самостійної роботи, подав роботу пізніше визначеного терміну. У роботі здобувача наявні ознаки академічної недоброчесності.

Модульна контрольна робота (25 балів)

Модульна контрольна робота виконується у письмовій формі. До її написання допускаються всі здобувачі. Невиконання МКР оцінюється 0 балів.

Здобувачі, які за результатами виконання МКР отримали рейтинговий бал менший 60 % від максимальної кількості балів, виділених на цей вид роботи, а також ті, що не з'явилися для її виконання або не виконали її завдань, вважаються такими, що мають академічну заборгованість за результатами поточного контролю, ліквідація якої є обов'язковою.

МКР 25 балів	високий рівень	21 – 25
	достатній рівень	18– 20
	середній рівень	15-17
	початковий рівень	14 б. і менше

високий рівень 21 – 25 б.	Здобувач вищої освіти виявляє глибокі фундаментальні знання з дисципліни, вміє характеризувати методи дослідження; підбирати приклади (за завданням); робити різні види висновків. Унікає загальних формулювань. Викладає матеріал логічно та послідовно, вживає мовні засоби відповідно до норм сучасної української літературної мови.
достатній рівень 18 – 20 б.	Якщо відповідь здобувача вищої освіти відповідає тим самим вимогам, що й для високого рівня, але здобувач допускає 1-2 помилки, 1-2 недоліки в послідовності викладу матеріалу та мовному оформленні висловлювання.
середній рівень 15 – 17 б.	Якщо здобувач вищої освіти виявляє знання й розуміння методології науки, але викладає матеріал неповно та допускає неточності у визначенні понять; не вміє досить глибоко й доказово обґрунтувати судження; викладає матеріал непослідовно й допускає помилки в мовному оформленні викладу.
початковий рівень менше ніж 14 б.	Якщо здобувач вищої освіти виявляє незнання більшої частини вивченого матеріалу, не володіє термінологією курсу, допускає помилки у формулюванні понять, які спотворюють їх зміст, хаотично виконує науковий аналіз, допускає суттєві помилки в мовному оформленні викладу. У роботі наявні ознаки академічної недобросовісності.

Здобувачі, які мають академічну заборгованість за результатами поточного контролю не зможуть скласти екзамен. Вони складатимуть його після ліквідації академічної заборгованості за результатами поточного контролю.

Ліквідація академічної заборгованості за результатами семестрового контролю дозволяється до початку наступного семестру в час, визначений графіком ліквідації академічної заборгованості, та допускається не більше двох разів з навчальної дисципліни: один раз викладачеві, другий – комісії, яка створюється за розпорядженням завідувача аспірантурою.

Якщо здобувач ліквідує академічну заборгованість на засіданні комісії, його відповідь оцінюється за 100-бальною шкалою без урахування результатів поточної успішності.

В умовах застосування дистанційних технологій навчання організація поточного і семестрового контролю відбувається відповідно до «Порядку навчання здобувачів вищої освіти за індивідуальним графіком в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка» (нова редакція)
https://drive.google.com/file/d/13pQ_ysjppBqfVcw4nptghvv08ITYR2bo/view

Визнання результатів неформальної та (або) інформальної освіти

Зарахування результатів неформальної / інформальної освіти регулюється «Порядком визнання результатів навчання здобувачів вищої освіти, отриманих шляхом здобуття неформальної / інформальної освіти в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка» (<https://cutt.ly/LODbDIL>).

В *неформальній освіті*: закінчення професійних курсів, семінарів або тренінгів, тематика яких відповідає змісту навчальної дисципліни (окремій темі або змістовому модулю); виступи на конференціях (за наявності сертифікатів).

В *інформальній освіті*: наявність наукової публікації з проблематики відповідних розділів дисципліни;

Для активізації пізнавальної діяльності здобувачів освіти в контексті неформальної/інформальної освіти запропоновано проходження навчальних курсів з проблематики стану сучасної науки на платформах:

Prometheus – український громадський проєкт масових відкритих онлайн-курсів, <https://prometheus.org.ua>

Семестровий екзамен (40 балів)

Білет іспиту складається з трьох питань (1, 2 – теоретичні, 3 – практичне).

1-2 питання (по 15 балів) екзаменаційного білета оцінюються відповідно до таких критеріїв:

13-15 б. високий рівень	Здобувач вищої освіти виявляє глибокі фундаментальні знання, повно викладає вивчений матеріал, виявляє розуміння предмета висловлювання, розуміє можливість різних тлумачень однієї і тієї ж проблеми, вміє оцінювати аргументи для її доведення, формулює своє бачення проблеми, виявляє розуміння матеріалу, може обґрунтувати свої судження, застосовувати знання на практиці у нестандартних ситуаціях, наводити необхідні приклади, вживає мовні засоби відповідно до норм української літературної мови. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.
10 - 12 б. достатній рівень	Якщо відповідь здобувача вищої освіти відповідає тим самим вимогам, що і для високого рівня, але здобувач допускає 1-2 помилки, які сам виправляє, і 1-2 недоліки в послідовності викладу матеріалу та мовному оформленні висловлювання. Здобувач вищої освіти вміє наводити власні приклади на підтвердження нових думок, може застосовувати вивчений матеріал у стандартних та дещо змінених ситуаціях.. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.
7 - 9 б. середній рівень	Якщо здобувач вищої освіти виявляє знання і розуміння основних положень курсу, але викладає матеріал неповно і допускає неточності у визначенні понять; не вміє досить глибоко і доказово обґрунтувати свої судження і наводити приклади; не в змозі захистити проект побудови системи роботи з певних тем дисципліни; викладає матеріал непослідовно і допускає помилки в мовному оформленні викладу. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.
менше ніж 6 б. початковий рівень	Якщо здобувач вищої освіти виявляє незнання більшої частини вивченого матеріалу, допускає помилки у формулюванні понять, які спотворюють їх зміст, не вміє самостійно побудувати систему вивчення певних тем, хаотично і невпевнено викладає матеріал. Здобувач вищої освіти неспроможний виконати стандартні завдання навіть після спрямувальних питань викладача. Під час підготовки до відповіді (або в процесі відповіді) наявні ознаки академічної недоброчесності.

Під час відповіді на практичне питання (10 балів) враховуються критерії, визначені в оцінюванні модульної контрольної роботи.

високий рівень 9-10 б.
достатній рівень 8,9-7,5 б.
середній рівень 7,4-6 б.
початковий рівень менше ніж 6 б.

Загальне оцінювання екзамену:

- 40-36 балів – високий рівень;
- 35-30 балів – достатній рівень;
- 29-24 бали – середній рівень;
- менше ніж 24 б. – початковий рівень

Підсумковий рейтинг з кредитного модуля (дисципліни)

Рейтингова оцінка з кредитного модуля	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за національною шкалою
90-100	A (відмінно)	відмінно
82-89	B (дуже добре)	добре
75-81	C (добре)	
67-74	D (задовільно)	задовільно
60-66	E (достатньо)	
35-59	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)	незадовільно
34 і менше	F (незадовільно з обов'язковим проведенням додаткової роботи щодо вивчення навчального матеріалу кредитного модуля)	

Перескладання рейтингових оцінок (від 60 і більше балів) з метою їх підвищення дозволяється лише у виняткових випадках за погодженням із завідувачем аспірантурою та з дозволу ректора університету.

Рейтингова оцінка у балах знань, умінь і навичок здобувача на навчальних заняттях з навчального (змістового) модуля обчислюється після проведення цих занять та ліквідації поточної заборгованості, пов'язаної з пропусками занять, невідповідністю або недостатньою підготовленістю до них.

11. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна.

Вивчення курсу не потребує спеціального матеріально-технічного та/або інформаційного забезпечення, однак можливе використання проєктора й ноутбука / персонального комп'ютера для створення презентацій у форматі MS Power Point або інших. Передбачається застосування об'єктно-модульного динамічного середовища навчання MOODLE.

12. Рекомендована література:

Основна

1. Академічне письмо : навчальний посібник / укладачі : Т. М. Костирко, С. В. Ларенкова, І. В. Бондар, М. С. Жигалкіна. Миколаїв : НУК, 2022. 116 с.
2. Колоїз Ж. В. Основи академічного письма : навч. посіб. 2-ге вид., доповн. і перероб. Кривий Ріг : ФОП Маринченко С. В., 2024. 143 с.
3. Максимець О. М. Академічне письмо. Практикум. Кам'янецьПодільський, 2023. 71 с.
4. Мартинюк О. М. Академічне письмо (конспект лекцій): навчально-методичне видання. Луцьк : Вежа, 2021. 48 с.
5. Основи академічного письма: конспект лекцій для студентів усіх спеціальностей. Уклад.: М.Г.Маковій, О.М.Жовнір, І.Ю.Репіна, Л.Ф.Плотникова. Київ - Тернопіль: КНУБА-Ф-ОП Шпак В.Б., 2023. 61 с.

Додаткова

1. Беценко Т. Герменевтичний філологічний аналіз художнього тексту. *Вивчаємо українську мову та літературу*. 2013. Жовтень. № 30(358). С. 2–9.
2. Бистрицька А. К. Основи наукових досліджень : конспект лекцій. Харків, 2012. 75 с.

3. Богдан С. К. Методи й методика лінгвостилістичних досліджень : метод. рекомендації для слухачів і керівників секції української мови. Луцьк, 2011. 28 с.
4. Вернигора Н.М. Написання сучасної наукової статті. Методичні рекомендації. Київ.ун-т ім.Бориса Грінченка, гуманітарний ін-т. Київ: Білий Тигр, 2015. 28 с.
5. Глуценко В. А. Лінгвістичний метод і його структура. *Мовознавство*. 2010. № 6. С. 32–44.
6. Данилюк Н. О. Принципи та методи сучасного лінгвістичного аналізу тексту. Сучасні мово- та літературознавчі методології та нові прочитання художнього тексту : антологія / упоряд. Л. К. Оляндер, О. В. Богданова, Ю. В. Громик, І. Ф. Штейнер. Луцьк : Вежа-Друк, 2018. С. 656–662.
7. Єріна А. М., Захожай В.Б., Єрін Д.Л. Методологія наукових досліджень : навч. посіб. Київ : ЦНЛ, 2004. 212 с.
8. Конкретно-наукові методи лінгвістичних досліджень: методичні рекомендації для студентів 1 курсу магістратури факультету іноземної та слов'янської філології / Уклад. Алексенко С.Ф. – Суми: СумДПУ імені А.С.Макаренка, 2020. 44 с.
9. Марчук Л.М. Світоглядно-мовна концепція Бориса Грінченка в епістолярній спадщині на матеріалі збірки «...Віддати зумієм себе Україні». Листування Трохима Зінкевича з Борисом Грінченком). *Іван Огієнко і сучасна наука та освіта. науковий збірник: серія історична та філологічна*. Вип. XX. Кам'янець-Подільський: КПНУ імені Івана Огієнка, 2023. С. 5 – 10. Фаховий <http://ohiienko.kpnu.edu.ua/issue/view/17110>
10. Марчук Л.М. Семантичне поле: варіантність, функційність, Проекційність. *Термінологічний вісник: Збірник наукових праць* / Відп. ред. І.А. Казимилова. Київ: Видавничийім Дмитра Бураго, 2023. Вип. 7. С. 222 – 231. Фаховий. Категорія Б. <https://termvisnyk.iul-nasu.org.ua/wp-content/uploads/sites/11/2023/06/24.pdf>
11. Академічна чесність як основа сталого розвитку університету / Міжнарод. благод. фонд «Міжнарод. фонд. дослідж. освіт. Політики» ; за заг. ред. Т. В. Фінікова, А. Є. Артюхова. Київ : Таксон, 2016. 234 с. (с. 49). 352 с.
12. Сардак С. Е. Основи наукових досліджень : навч. посібник. Дніпро : ДГУ, 2018. 103 с.
13. Селіванова О. Сучасна лінгвістика: напрями і проблеми. Полтава: Довкілля-К, 2008. 712 с.
14. Селіванова О. Засади сучасної лінгвометодології // <http://oldconf.neasmo.org.ua/node/581>.
15. Стежко З.В. Академічна доброчесність у системі університетської освіти і науки. Міжнародний науковий журнал «Грааль науки», №8, 2021. С. 339 – 341. https://www.researchgate.net/deref/https%3A%2F%2Fdoi.org%2F10.36074%2Fgrail-of-science.24.09.2021.61?_tp=eyJjb250ZXh0Ijp7ImZpcnN0UGFnZSI6InB1YmVY2F0aW9uIiwicGFnZSI6InB1YmVY2F0aW9uIn19.
16. Шліхта Н., Шліхта І.. Основи академічного письма: Методичні рекомендації та програма курсу. Київ, 2016. 61 с.(Створено в рамках Проєкту сприяння академічній доброчесності в Україні – SAIUP у партнерстві з МОН України та за підтримки Посольства США в Україні).
17. Lychuk, M., Navalna, M., Marchuk, L, Shchabat-Savka, S. & Skliarenko, O The communicative strategy of sympathy: linguistic means of expression and problems of translation *XLinguae* 16(1), 37-50. DOI: 10.18355/XL.2023.16.01.03 ISSN 1337-8384, eISSN 2453-711X. (scopus)
18. *Research Methods in Linguistics* / ed. by R. Podesva, D. Sharma. Cambridge University Press, 2014. 540 p

Рекомендовані джерела інформації

1. Закон України «Про вищу освіту». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
2. Довідник з української мови <http://sum.in.ua/>

3. Кодекс академічної доброчесності Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (нова редакція)
<https://drive.google.com/file/d/1b6Zat62rNGKFdzXyA55lgAs9ZGJE1d/view>